

over het algemeen ‘ongetraind’. Zowel in een muzikale als een theatrale context. In een theatrale context zijn horen en zien de belangrijkste zintuigen. Het gaat om een constante wisselwerking tussen beide. Hierdoor kan geluid erg verschillende gradaties en concentraties aannemen zonder dat het altijd onmiddellijk als evident wordt waargenomen. De performatieve context is een erg goeie plek om geluidsexperimenten te doen, omdat de beleving daar erg direct en driedimensionaal is.

PIERRE BASTIEN: Ik zou luisteren en kijken niet tegenover elkaar plaatsen – zolang we niet spreken over dove en blinde mensen. Maar ik zou wel een onderscheid willen maken tussen sommige artistieke velden waar wel of geen nood is aan ondersteuning door geluid. Dans, theater en cinema hebben bijvoorbeeld meestal geluid nodig om vertolkt of getoond te worden. In het geval van architectuur, schilder- of beeldhouwkunst werkt muziek op zichzelf, wat betekent dat het op zich al erg krachtig is. Als je de nood voelt om er een beeld bij te plaatsen, betekent dat volgens mij dat de muziek op zich niet sterk genoeg is. Het is in dat geval beter om de muziek te herwerken dan om er extra beelden bovenop te kleven. Om even terug te komen op blinden en doven, we treden zelden op voor een compleet blind publiek. Een luisteraar is ook een toeschouwer, en een symfonisch orkest aan het werk zien, of een *brass band* of eender welk traditioneel ensemble, is altijd al indrukwekkend geweest. Moderne muziek zal zijn kracht niet verliezen door te tonen hoe het gemaakt wordt. Mijn eigen ervaring leert me dat ik beter communiceer met de luisteraars wanneer ik hen de bron toon van elk geluid dat ze horen. Ze zullen zelfs meer genieten van de muziek wanneer ze het proces begrijpen en het mechanisme zien achter het aanslaan van de drum of het strijken van de snaren. Toch is dit geen theater: het is nog steeds muziek die je kunt voelen doorheen je oren, je huid, je zenuwen, je hersenen, en – waarom niet? – ook doorheen je ogen.

MAARTEN VAN CAUWENBERGHE: Ik denk dat de rol van muziek en geluid onderschat wordt. Onbewust is die volgens mij voor iedereen van groot belang. Altijd geweest trouwens, want zoals Plato al zei:

MUZIEK

<p>Is een morele wet Zij geeft ziel aan het universum, vleugels aan de geest Vlucht aan de verbeelding Charme aan het verdriet Vrolijkheid en leven aan alles. Het is de essentie van orde En dient alles wat rechtvaardig, goed en mooi is.</p>	<p>Als ik muziek maak voor dans en theater, vind ik het van groot belang dat deze ten dienste staat van het groter geheel. Dit is volgens mij één van de moeilijkste aspecten binnen het creëren. Het geluid moet goed zijn, maar tegelijk niet té veel aandacht opeisen. Een moeilijke evenwichtsoefening. Het moet alles ondersteunen en soms sturen, het moet verrassen, een sfeer opwekken of een sfeer aanvallen en omverwerpen. Het kan alles bepalen, maar dat mag niet te opvallend zijn.</p>
--	---

STEVE HEATHER:

*‘Sound is listening
in images.’*

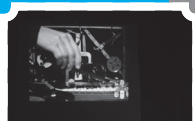
BJARNI HELGASON

MARC APPART:

Tijdens mijn samenwerking met Arco Renz hebben we geprobeerd om het geluid en de dramaturgie op mekaar te betrekken, in die zin dat het geluid zich gedraagt als betekenisvol in relatie tot de rest (dans, licht, scenografie) – maar ook in de zin dat deze specificiteit integraal deel uitmaakt van het geheel, en sterk verbonden is met beweging, of de kwaliteit van het licht. Ik heb het moeilijk met de idee van suprematie van geluid door beeld. Dan moeten we ons ook afvragen waar we staan met de smaak, de reuk en de tast. Ik denk dat het allemaal veel complexer is. Als ik denk aan de zin ‘sight isolates, sound incorporates’ dan klinkt dat wel juist, maar in onze stedelijke omgeving lopen mensen zowat overal met iPods rond, en dat doet mij eerder het tegenovergestelde zeggen.

© Peter van Hoesen

© Herbert Gairhos

© Ellen Vandepitte voor Echo.Base

